

O Písmu svatém

Ve Slově je duchovní smysl, dosud neznámý.

O tomto námětu pojednáme v následujícím pořadí:

- a. Co je duchovní smysl.
- b. Duchovní smysl je v celku Slova i v každé jeho jednotlivé části.
- c. Z tohoto smyslu plyne, že Slovo je božsky inspirováno a je svaté v každém slově.
- d. Tento smysl dosud nebyl znám.
- e. Nadále bude sdělován pouze tomu, kdo je v ryzí pravdě od Pána.

5a. Co je duchovní smysl. Duchovní smysl Slova není ten který vyznačuje ze smyslu písmen, pokud někdo studuje a vysvětluje smysl Slova se záměrem potvrdit některou církevní nauku. To je doslovný smysl písma. Duchovní smysl se však nevyjevuje ze smyslu písmen, protože je uvnitř nich stejně jako duše v těle, jako myšlenka v očích, jako citové hnutí v obličejí, které spolupůsobí v jednotě podobně jako příčina a účinek. Je to hlavně tento smysl, který činí Slovo duchovním, ne pouze pro lidi, ale také pro anděly: tímto smyslem také Slovo umožňuje komunikaci s nebesy.

6. Od Pána vycházejí věci nebeské, duchovní a přírodní, a to postupně za sebou. Jako nebeské se označuje to, co vychází z jeho božské Lásky a je božským Dobrem: jako duchovní to, co vychází z jeho božské Moudrosti a je božskou Pravdou: přírodní pak pochází z obojího a je jejich souhrnem v posledním stupni. Andělé Pánova nebeského království, z nichž je složeno třetí neboli nejvyšší nebe, přebývají v tom Božství vycházejícím z Pána, které se nazývá Nebeské, protože jsou v dobru lásky od Pána. Andělé Pánova duchovního království, z nichž je složeno druhé neboli střední nebe, jsou v tom Božství vycházejícím z Pána, které se nazývá Duchovní, protože přebývají v pravdách moudrosti od Pána. Avšak lidé církve na zemi jsou v Božské Přirozenosti, která také vychází od Pána. Z toho vyplývá, že Božství postupující od Pána do svého ultima sestupuje přes tři stupně a podle nich se nazývá Nebeské, Duchovní a Přirozené. Božství, které takto sestupuje dolů od Pána k lidem, prochází těmito třemi stupni, a když sestoupilo, všechny tři v sobě zahrnuje. Tak se děje se vším Božským: je-li tedy ve svém posledním stupni, je ve své nejvyšší plnosti. Takové je i Slovo – ve svém nejzazším smyslu je přirozené, ve svém vnitřním smyslu je duchovní a ve svém nejniternějším smyslu je nebeské: a v každém smyslu je Božské. Tato povaha Slova se neprojevuje ve smyslu litery, který je přirozený, protože dosud člověk tohoto světa nevěděl nic o nebi, a tedy ani nic o tom, co je Duchovní, nic o tom, co je Nebeské, tudíž ani nic o tom, jak se toto dvojí liší od Přirozeného.

7. Rozdíl mezi těmito stupni nemůžeme rozpoznat, neznáme-li jejich souvztažnost (vzájemný soulad). Stupně jsou totiž navzájem oddělené, podobně jako účel, příčina a následek, nebo jako první, pozdější a poslední: přesto však prostřednictvím své vzájemné souhry působí jednotně, protože Přirozené odpovídá Duchovnímu a stejně i Nebeskému. O této souvztažnosti viz více v práci Nebe a Peklo, která pojednává o vzájemném souladu všech nebeských věcí se všemi věcmi lidskými (č. 87–102) a o souvztažnosti nebe se všemi věcmi země (č. 103–115). Totéž se vyplyne v dalším textu z uvedených příkladů z Písma.

8. Protože Slovo je vnitřně duchovní a nebeské, je psáno výlučně v

souvztažnostech: a to, co je tímto způsobem napsáno, je ve svém konečném smyslu stejným stylem, jako je styl proroků a evangelistů – a ten, jakkoli se může zdát všední, obsahuje Božství a všechnu andělskou moudrost.